

Urejuje:
J a k o b D i m n i k,
učitelj na II. mestni šoli v Ljubljani.

Št. 8.   Ljubljana, 16. mal. travna 1895.   XXXV. leto.

Vsebina: Aleluja. — S.: Junge-jeva prirodoepisna metoda. — Jos. Ciperle. Národna vzgoja. — Listek. — Književnost. — Naši dopisi. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Aleluja!

Po širem svetu zvení v teh dneh mogočna, navdušena pesem: „Gospod je vstal od smrti! Aleluja!“

Zavist, duševna zaslepljenost, trinoštvo je pred davnimi leti zastavila pot Spasitelju človeštva, hotela je večno resnico pri nje porodu zadušiti in spone suženstva trdeje prikovati na človeški rod. Geslo vladajočega duha in vladajoče brezsrčnosti je bilo: Sužen ostani človek, kateri nima moči v svoji roki; v robstvu naj pogine kot pes, da nam ostane sila, mogočnost, nasladnost! — In da ni Njega, ki je z močjo Svoje vsemogočnosti strl smrti vrat in jo zdrobil z voljo Svojo, ostal bi človek pribit na skalo, in v denašnjih dneh bi še resnično živel starega veka Prometej! In zaganjali bi se v njega razgaljene, krvaveče prsi lačni orli, ki bi sitili svojo nenasitljivost s samo človeško krvjo in njega mesom, ki bi mu srce trgali iz vročega oprsja ter je metali v hrano in zabavo svojim strastem.

Toda ne — Aleluja! — To, kar ne more človek, semlel je v nič On, ki je v pravečnih vekih svojega bitja na vekov veke dal žezlo vladajoče oblasti resnici in pravici — uničil je smrt, ž njo suženost, podlost, strast! In nad razvalinami propalega človeštva je vzplaval duh, ki je našel pot v srca, katera so se mu blagovoljno odpirala kot cvetju nedro, kadar mu noč pošlje poživljajočo roso!

Dà, palo je to, kar ni človeškega! Ali iz tega velikanskega groba, v katerega je moral leči malone vesoljni svet, vstajal je pozneje v urah, ko počivajo čujoča, blaga človeška srca, duh in hodil med svet budit staro krivico in nasilstvo, preganjat resnico in pravico! Z zmago nad smrtjo je nastal boj. In stoletja že suče svoje dvorezno kopje, ki je otrovano z vso mogočo zlobnostjo — laž proti resnici in hoče to nebeško hčer podjarmiti sebi in si uglasiti stezo v izkušena srca, nad katerimi je že plul življenski vihar, a tudi v srca, ki se v mladih prsih poživljajo ob zlatih naukih učiteljev svojih!

In gorje mu, kdor sprejme v sé peklenškega otroka!

In kakor so čuli ob Kristovem grobu stražniki, da ne bi iz mrtve skale vzplavala živa resnica, takó čujejo ob teh mladih srcih zvesti čuvaji, da ne more v živa srca mrtva laž.

O, tisočkrat blagor mu, kdor je umoril gada, ki je hotel ostrupiti mlado, nedolžno dušo! —

In kaj ima učitelj od tega? — Jediná zavest mu je plačilo, zavest, da je storil svojo dolžnost, da je otel človeško življenje iz pogube in propasti — človeško življenje! — „Ein Menschenleben — o, es ist so viel!“ — Drugačnó plačilo — žal — mu je danes pravljica...

Pri krstu svojega stanu je prejel sužnost v dar. In solze so gorele na oskromnem kruhu, in na roki, katera je vodila patricijske otroke, visela je veriga, ter prekletstvo je uklanjalo njega glavo biču neusmiljenega gospoda! — Žalostna, toda resnična zgodovina preteklih, prvih dni.

A dviga se zavesa tam v daljni dalji, ko bode veselejše nego danes smel in mogel klicati učitelj: Aleluja! Ako prodira bolj in bolj sleharno, najmanjše prepričanje, gotovo bode prodrlo tudi to:

Kdo domu bila pômoč, kdo boritelj,

Rešnik mu, oče in vodnik? — Učitelj!

Kolika žalost pretrese tovariševo dušo, kadar vidi, da njega brat radovoljno pozvanja pokopu svojega napredka, povzdigi in časti svojega stanu. Zakaj bi molčali? Koliko jih je, kateri imajo zmožnost in sredstvo, da bi se pospešil naš razvoj! Ali ti plavajo po drugi vodi in utonejo prej, predno dosežejo svoj nestanovski namen.

Aleluja, tovariši! Vstajenja dan bodi naš dan! — Dušo svojo izlij v besedo, ki brani tvoj stan, in srce se oglašaj v vsem svojem delovanji takó, kakor v teh svečanih dneh po vesoljstvu božjem zmagoslavna, veličastna pesem: Aleluja! — —

„Tovariš.“